

รายงานการวิจัย

ผลการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูและบุคลากรที่มีต่อคุณภาพของผู้เรียน

ผู้วิจัย

สุวดี สายสกล

วิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ประจำปีงบประมาณ 2569

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยกำลังขับเคลื่อนตาม ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) โดยเฉพาะด้าน การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเน้นการปฏิรูป กระบวนการเรียนรู้และ "เปลี่ยนโฉมครูยุคใหม่" เพื่อสร้างคนไทยให้มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับ ศตวรรษที่ 21 และตอบโจทย์ประเทศในยุค Thailand 4.0 [1, 2] การพัฒนากำลังคนสายอาชีพ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-Curve) ของประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษา และ พัฒนาทักษะอาชีพ โดยมุ่งเน้นการจัดการศึกษาภายใต้แนวคิด “เรียนดี มีความสุข” ซึ่ง ครอบคลุมถึงการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา [3] ขณะที่ สอศ. ซึ่งมีบทบาท หลักในการผลิตและพัฒนากำลังคนวิชาชีพ ได้กำหนดนโยบายสำคัญที่ต้องขับเคลื่อนคือ “ผลิต และพัฒนากำลังคนอาชีวะสมรรถนะสูง” [4] โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนอาชีวศึกษามี คุณธรรม คุณภาพ และสมรรถนะที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน [5] การบรรลุเป้าหมาย ดังกล่าว ขึ้นอยู่กับ สมรรถนะของครูและบุคลากร ที่ต้องได้รับการพัฒนาให้ทันต่อความ เปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและวิชาชีพ (Up-skill/Re-skill) เพื่อให้สามารถจัดหลักสูตรและการ เรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติและนวัตกรรมได้อย่างมีคุณภาพ

วิทยาลัยเทคนิคบางสะพานในฐานะที่เป็นสถานศึกษาในสังกัด สอศ. ได้มีการจัดทำ โปรแกรมพัฒนาครูและบุคลากร อย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับนโยบายข้างต้น อย่างไรก็ตาม การ พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรเป็นเพียงปัจจัยนำเข้า (Input) ที่ต้องได้รับการตรวจสอบว่าส่งผลต่อผลลัพธ์ (Outcome) อย่างแท้จริงหรือไม่ ดังนั้น จึงเกิดปัญหาการวิจัยที่สำคัญคือ วิทยาลัยฯ ยังขาดการ ประเมินผลอย่างเป็นระบบ ว่าโปรแกรมพัฒนาครูและบุคลากรที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้น ส่งผล ต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือสมรรถนะของครูอย่างไร และที่สำคัญที่สุดคือ ส่งผลต่อ คุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา (พ.ศ. 2561) อย่างไรบ้าง โดยเฉพาะ มาตรฐาน ที่ 1: คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่พึงประสงค์ [6] การวิจัยนี้จึงเป็นกลไกในการเชื่อมโยง การพัฒนาศักยภาพครูกับการประกันคุณภาพการศึกษา

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาครูและบุคลากรต่อคุณภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติทางการเรียนรู้

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพของผู้เรียนก่อนและหลังการจัดทำโปรแกรมพัฒนาครูและบุคลากร

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย มีดังต่อไปนี้

1.3.1 ขอบเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1) ประชากร ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน
- 2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เรียนที่เรียนกับครู/บุคลากรที่เข้าร่วมโครงการ โดยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) หรือสุ่มตัวอย่างตามความเหมาะสม

1.3.2 ขอบเขตของตัวแปร

ตัวแปรอิสระ : โปรแกรมพัฒนาครูและบุคลากร

ตัวแปรตาม : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับครูผู้สอนที่พัฒนาตนเอง

1.3.3 ขอบเขตของระยะเวลาการทดลอง

ดำเนินการทดลองเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ในปีงบประมาณ 2569

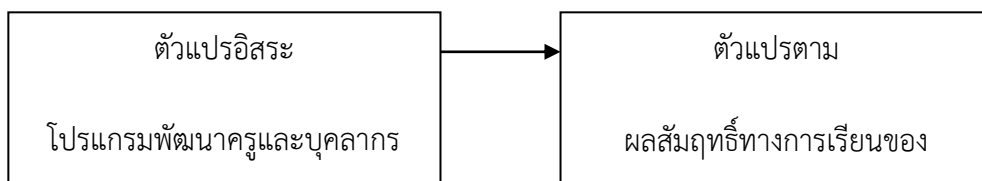
1.3.4 ขอบเขตด้านเนื้อหาวิจัย

ศึกษาผลของการจัดทำโปรแกรมพัฒนาครูและบุคลากร ที่มุ่งเน้นการเพิ่มพูนความรู้ เทคนิคการสอน และการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เน้นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาการบัญชี/วิชาชีพ (หรือวิชาที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน) ครอบคลุมการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการเรียนรู้ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม

1.4 สมมติฐานการวิจัย

การเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาจะส่งผลให้คุณภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติทางการเรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 นิยามศัพท์

1.6.1 โปรแกรมพัฒนาครูและบุคลากร คือ ชุดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากร เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศ การใช้เทคโนโลยีการสอน

1.6.2 คุณภาพการอบรม คือ ความเหมาะสมของเนื้อหา วิธีการสอน วัสดุอ้างอิง และความสามารถของวิทยากร

1.6.3 การนำไปปฏิบัติจริงของครู คือ สัดส่วนและความถี่ที่ครูนำแนวปฏิบัติจากโปรแกรมไปใช้ในการสอนจริง

1.6.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ คะแนนความรู้ของผู้เรียนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง

1.6.5 เทคนิคการสอนเชิงรุก (Active Learning Techniques) คือ วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วม เช่น การอภิปราย การทำงานกลุ่ม การใช้กรณีศึกษา

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สำหรับครูและบุคลากร

1.7.1 ช่วยปรับปรุงและพัฒนาวิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

1.7.2 เพิ่มทักษะในการใช้เทคนิคการสอนเชิงรุก และเทคโนโลยีการเรียนการสอน

1.7.3 ส่งเสริมทัศนคติและความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

สำหรับ ผู้เรียน

1.7.4 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะปฏิบัติสูงขึ้น

1.7.5 ส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนที่ดี เช่น ความรับผิดชอบ ความร่วมมือ และความสนใจในการเรียน

1.7.6 เพิ่มแรงจูงใจและเจตคติเชิงบวกต่อการเรียน

สำหรับ สถานศึกษา / หน่วยงานบริหาร

1.7.7 เป็นแนวทางในการออกแบบและปรับปรุง โปรแกรมพัฒนาครูและบุคลากร ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

1.7.8 ใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจด้านนโยบายการพัฒนาบุคลากรและคุณภาพผู้เรียน